

Regional skogsstrategi för Region Jämtland Härjedalen - Uppdragsbeskrivning

Bakgrund

I Jämtlands län finns 10% av Sveriges skogsråvara, närmare bestämt 327 miljoner m³sk. Prognosticerad ökning av skogstillväxten till följd av klimatförändringar och bättre underhållsröjning förmodas kunna innebära att det går att ta ut ytterligare ca 1,5 miljon m³sk per år från den Jämtländska skogen. Skogen utgör 70 % av länets yta och bidrar till BRP med 5 miljarder per år vilket är ungefär samma som turistbranschen. En mycket liten del av råvaran förädlas i länet i dag vilket ger goda möjligheter att öka bidraget till BRP ytterligare.

Några stora privata och offentliga skogsbolag är aktiva i länet, exempelvis SCA, Sveaskog, Holmen och Persson Invest, och tillsammans äger de ungefär hälften av skogen. Den andra hälften ägs av 14 400 skogsägare där många är medlemmar i skogsägarföreningarna Norrskog och Mellanskog. 4 av 10 skogsägarna är kvinnor. Ungefär 1/3 av skogsägarna bor utanför länet.

Arbetet i skogen med röjning, gallring och avverkning utförs numera oftast av mindre entreprenörföretag på uppdrag av både bolagen, skogsägarföreningarna och skogsägare själva. Det finns ungefär 150 entreprenörföretag i dag. Totalt sysselsätter skogsbruk och skogsindustri 3 900 personer i länet. Antalet direkt sysselsatta i skogsnäringen har minskat i takt med automatisering. Samtidigt har antalet entreprenörsföretag har ökat. I länet är antalet företag med skogsbruk eller skogsbruk som bas högre än genomsnittligt i riket.

Det finns några större förädlingsanläggningar i länet i första hand sågar; Norrskog Wood Products, SCA Timber Supply i Stugun och Gällö Timber. Marknaden för dessa produkter är hela världen. Det finns ett antal hustillverkare som i första hand bygger prefabricerade småhus och levererar till hela landet och flera finsnickerier med olika specialinriktningar. Men stora delar av skogsråvaran transporteras i oförädlad form till produktionsanläggningar utanför länet.

Skogen har även betydelse för besöksnäringen som en del av upplevelsebaserad turism och för rennäringen som betes- och jaktmarker. Det finns nya och outnyttjade möjligheter för skogens som resurs för välbefinnande och livskvalitet. Till det kommer skogen betydelse som värdegrund/belåningsgrund för ett regionalt småföretagande inom tex tjänstesektorn.

Ett nationellt skogsprogram är beslutat av regeringen den 17 maj 2018. Visionen för programmet är "Skogen - det gröna guldets - ska bidra med jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt till utvecklingen av en växande bioekonomi". Programmet innehåller fem fokusområden;

- Ett hållbart skogsbruk med ökad klimatnytta,
- Mångbruk av skog för fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet,
- Innovationer och förädlad skogsråvara i världsklass,

- Hållbart brukande och bevarande av skogen som en profilfråga i svenskt internationellt samarbete,
- Ett kunskapskliv för ett hållbart brukande och bevarande av skogen

LRF Jämtland och Västernorrland har tillsammans med skogsnäringen under hösten 2017/våren 2018 bedrivit en förstudie inför framtagande av en regional skogsstrategi. I rapporten från förstudien finns flera viktiga inspel till en regional skogsstrategi.

Syfte

Syftet med den regionala skogsstrategin är att:

- Skapa förutsättningar för ett långsiktigt, konkurrenskraftigt, hållbart och lönsamt skogsbruk.
- Stimulera till utveckling av nya produkter, tjänster och företag med skogen som bas
- Skapa förutsättningar för en övergång till en biobaserad samhällsekonomi
- Skapa förutsättningar för samverkan mellan olika intressegrupper som ser skogen som resurs

Genomförande

Den Regionala skogsstrategin ska tas fram i en öppen och demokratisk process tillsammans med näringen och andra intressenter. Inledningsvis ska en kartläggning ske av de olika intressenterna som kommer att beröras av strategin. Det är viktigt att processen är transparent och att många får möjlighet att ge inspel. Strategin ska kopplas till nationella styrdokument och till den regionala utvecklingsstrategin för Jämtland Härjedalen. Då skogen är en långsamt växande resurs bör perspektivet för strategin vara 2030 och med en vision mer långsiktigt till 2050.

Uppdraget innebär att ta fram ett väl förankrat förslag till regional skogsstrategi för Jämtland Härjedalen som ska beslutas av regionens högst beslutande organ, regionfullmäktige.

Organisation

Regionala utvecklingsnämnden Jämtland Härjedalen uppdrar till Torsta AB att utföra uppdraget. Uppdraget utförs som en del i det befintliga landsbygdsutvecklingsuppdrag som Torsta AB har för Region Jämtland Härjedalen. Till arbetet ska regionala utvecklingsnämnden utse en styrgrupp på 5 till 7 personer som leds av representant för Region Jämtland Härjedalen. I styrgruppen ska ingå representanter från skogsnäringen samt från Länsstyrelsen i Jämtlands län och Skogsstyrelsen regionalt. Vid behov förstärks gruppen med andra intressenter eller kompetenser. Regionala utvecklingsnämnden tillsätter styrgruppen, vars roll är att agera som projektledning i arbetet med förslaget till den regionala skogsstrategin. Det är styrgruppens ansvar att säkerställa att intentionen med den öppna demokratiska processen genomsyrar arbetsformen i projektet.

Tidplan

Arbetet påbörjas snarast efter beslut i regionala utvecklingsnämnden. Ett förslag till strategi ska vara klart för behandling senast februari 2020.